

E15

Třicet let na pódiu

Vše se nám splnilo, a to ještě krát sto, říká lídr a hlavní autor kapely Mňága & Žďorp Petr Fiala

PÁTEČNÍ ROZHOVOR

str. 10–11

EXKLUZIVNĚ NA

E15.CZ

Tajné exploze

Snímky amerických experimentálních atomových výbuchů z dob studené války.

➔ CZK/EUR • 27,020/0,000 Kč ➔ CZK/USD • 25,195/+0,239 Kč ➔ PX • 980,78/+0,16% ➔ EURO STOXX 50 • 3439,00/+0,87% ➔ ZLATO • 1229,35 \$/+2,54%

KOMENTÁŘ: RADOST JE POCHOPITELNÁ. ALE EUFORIE? / str. 12

Krátce

Státní fond přispěje na dopravní překladiště

Státní fond dopravní infrastruktury letos poprvé vyčlenil peníze na modernizaci nebo opravy překladišť, kde se stýká více druhů dopravy. Fondu to umožnila nedávná novela zákona; do programu vložil 70 milionů korun. **str. 5**

Akcie Snapu od vstupu na burzu ztrácejí

Akcie kalifornské firmy Snap klesly po dvou týdnech obchodování na newyorské burze ze 24 na 21 dolarů za kus. Analytická společnost eMarketer totiž snížila odhady letošních reklamních příjmů Snapu o třicet milionů dolarů na 770 milionů. **str. 6**

Nizozemci si nepřáli změnu

Pravicově liberální Lidová strana pro svobodu a demokracii úřadujícího premiéra Marka Rutteho porazila pravicově populistického vyzývatele Geerta Wilderse a zajistila si křeslo předsedy vlády na další období. **str. 8**

twitter.com/e15news

LUKÁŠ KOVANDA:

Rutte v Nizozemsku vyhrál i proto, že Wilderse „vykradl“. Uvidíme, zda jen přechodně. Anti-establishmentové karty zůstávají na stole.

Rizikový byznys

Daňová Kobra škrtí zisky z pojištění pohledávek. Stát totiž svými **zásahy proti daňovým únikům** významně přispěl ke krachu několika velkých firem. Pojistitelé pohledávek tak vyplácejí věřitelům **nejvíce peněz od krize**. Zatímco v roce 2015 uhradili na pojistkách celkem 485 milionů korun, loni to bylo **nejméně 650 milionů**. To je přitom jen předběžný odhad za ty největší firemní bankroty.

BYZNYS / str. 4

9 771803 454307 1 7320

Zápisník
Marka Schwarzmana

Výkonní strážci zákona

Městská policie hlavního města Prahy opět dokázala, že je tím „správným“ orgánem na tom „správném“ místě. Strážníci spravující facebookový profil před pár dny dostali potřebu (i přes ono klasické rčení o samochvále, která smrdí) pochlubit se svými pracovními úspěchy. A tak se prsili, že při společné hlídce strážníka a policisty jednoho krásného dne odhalili dívku, která kouřila jointa! No váženi, tak závažnou a hlavně odhalenou protispolečenskou činnost jsme tady dlouho neměli. A vzhledem k tomu, že se slečna jala prchat, strážník zakročil. Ještěže dívčina nekladla odpor při zatýkání, jinak by asi strážník musel použít chvaty a hmaty...

Ted' trochu z jiného soudku. V technologickém gigantu Google pracuje na pozici technického ředitele jistý Ray Kurzweil. Ten ve firmě platí za velkého futurologa, jehož predikce se plní. Od devadesátých let jich vyřknu na 147 a zhruba 86 procent z nich se vyplnilo. Nedávno však vypustil predikci číslo 148, podle níž dojde do dvanácti let k technologické singularitě. Zjednodušeně řečeno to znamená, že kolem roku 2029 bude umělá inteligence na úrovni té lidské. Ať už to bude mít jakýkoli dopad na naši společnost, od naplnění černých vizí a scénářů z Terminátora po možné povznesení lidské rasy, dovolím si jedno doporučení pro nasazení jejich prvních modelů: nacpat je do robotického rámu a uniformy městského strážníka. I když, ono by to šlo už teď, stejně to nikdo nepozná!

Protagonisté dne

Martin BURSÍK
EXMINISTR

Soud zamítl jeho žalobu kvůli omezení pohybu protičinických demonstrantů. Bursík se odvolá k Nejvyššímu správnímu soudu.

str. 3

Evan SPIEGEL
ŠÉF SPOLEČNOSTI SNAP

Cena akcií jeho firmy necelé dva týdny po IPO spadla pod úpisovací hodnotu.

str. 6

Mark RUTTE
NIZOZEMSKÝ PREMIÉR

Jeho strana vyhrála parlamentní volby. Jeho pragmatický posun k tradičním tématům nacionalisty Geerta Wilderse zabral.

str. 8

Volby přinesou ostré duely předsedů

■ I když strany ještě nemají kandidátky definitivně sestavené a schválené, o nasazení hlavních tváří je už většinou rozhodnuto. Podobu spolupráce stále ladí lidovci se STAN.

Pavel Otto

Voliči v některých regionech se mohou těšit na zajímavé duely, ostrá část kampaně před volbami do Poslanecké sněmovny začne už za několik málo měsíců. Nejzajímavější střety mohou čekat hlavně televizní diváci ve Středočeském kraji, kde se utká šéf ANO Andrej Babiš s předsedou TOP 09 Miroslavem Kalouskem. Tedy za předpokladu, že Babiš přestane odmítat debaty s Kalouskem a nebude se schovávat za své spolustraníky.

Zajímavý zápas slibuje i jižní Morava, kde vedou kandidátky ČSSD a ODS Bohuslav Sobotka a Petr Fiala. „Definitivně bude kandidátní listiny schvalovat výkonný výbor strany, některá jména asi ještě doplní. Většina návrhů je ale připravena,“ dodal Kalouskův poradce Ondřej Jakob.

ANO si na nedávném sněmu odhlasovalo změnu stanov, podle níž o konečné podobě kandidátek rozhoduje výhradně předseda. Ten může libovolně škrtnat a do-

lídr TOP 09 Miroslav Kalousek X předseda ANO a ministr financí Andrej Babiš

premiér Bohuslav Sobotka X předseda ODS Petr Fiala

ministr obrany Martin Stropnický X ministr zdravotnictví Miroslav Ludvík

pisovat jména či měnit jejich pořadí. Hnutí listiny ještě sestavuje, hotové by měly být příští měsíc. Zřejmě proto, aby se nemusel omlouvat z televizních diskuzí s Kalouskem, plánuje Babiš kandidovat z posledního místa. Tvrdí, že si chce otestovat, nakolik je u lidí oblíbený. Ke stejnému kroku vyzval Kalouska. „Pokud se bojí jít se mnou do debat lídrů kandidátek, tak holt jako lídr kandidovat nebude,“ reagoval předseda TOP 09.

ČSSD vyšle ve středních Čechách šéfa Poslanecké sněmovny Jana Hamáčka, ODS Jana Skopecčka, ekonoma a spolupracovníka exprezidenta Václava Klause.

Sledovaný bude také zápas o hlavní město, zapojí se do něj dva členové vlády. Barvy socialistů má hájit ministr zdravotnictví Miroslav Ludvík, ANO ministr obrany Martin Stropnický. TOP 09 opět nasadí Karla Schwarzenberga, nyní už jako čestného předsedu. Za Starosty by mu měl čelit jeho bývalý společenec Petr Gazdík. Jestli ho partaja jako pražskou jedničku prosadí, záleží na tom, jak se dohodne s KDU-ČSL na volební koalici. Občanští demokraté vysílají starostku Prahy 2 Janu Černochovou.

Na jižní Moravě si to rozdají předsedové oranžových a modrých Sobotka s Fialou. „Až na tři kraje máme vybrané všechny lídry, někde i celé kandidátky,“ uvedl Jakub Kajzler z tiskového oddělení ODS. Ústecko čeká duel ministra životního prostředí Richarda Brabce (ANO) s Jaroslavem Foldynou (ČSSD). Zaútočí na ně dvacetiletý radní z Teplíc Dominik Feri (TOP 09). Vybral si poslední místo na kandidátce a doufá, že ho voliči vykroužkují nahoru.

Babiš řešil se Zemanem kauzu dluhopisů

Ministr financí Andrej Babiš (ANO) na Pražském hradě jednal s prezidentem Milošem Zemanem o nynější roztržce kolem korunových dluhopisů, mluvili také o nedávném sněmu ANO.

Babiš slíbil, že Sněmovně své obchodní transakce písemně vysvětlí. Sněmovna ve středu

přijala usnesení, které po Babišovi žádá, aby do konce dubna vyvrátil v souvislosti se svými obchody se skupinou Agrofert, kterou dříve vlastnil, vážná podezření z daňových úniků. Pokud šéf ANO požadavek nesplní, premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD) by měl podle dokumentu vyvodit vůči Babišovi důsledky.

Předseda vlády očekává, že Babiš do konce dubna všechny své podezřelé obchodní transakce vysvětlí. Babiš však nadále aktuální dění označuje za kampaň. Tvrdí, že dostatek peněz na nákup dluhopisů již dostatečně vysvětlil, a nemá tak důvod se ke kauze více vyjadřovat. /čtk/

Vykostění registru smluv nemusí projít

■ Projednávání výjimek z registru smluv bude v Senátu napínavější, než se čekalo. Poslanecký pardon, který by z registru vyňal 70 procent objemu financí, v něm možná neprojde.

Adéla Čabanová

Na příští schůzi Senátu se rozhodne o další podobě registru smluv. I když dříve Senát po výjimkách volal, nyní se zdá, že nebude ve „vykostování“ registru tak razantní jako sněmovna.

Mnozí senátoři avizují, že by nejraději podpořili podobu novely, která by z povinnosti zveřejňovat smlouvy vyčlenila jen Budějovický Budvar, tak jak to navrhol ministr zemědělství Marian Jurečka (KDU-ČSL). Ve sněmovně novela prošla jen velmi těsně a tak bude postoj Senátu zásadní.

„Pokud na tom bude shoda v senátním klubu, podpořím výjimku ze zákona pro Budvar. Jinak budu hlasovat pro zamítnutí sněmovní novely,“ uvedl pro Český rozhlas senátor KDU-ČSL Jiří Carbol.

Naděje si dělá už i propagátor registru smluv poslanec Jan Farský (STAN), který v posledních týdnech se senátory jedná. „Nechtě-

ji vylít s vaničkou dítě,“ usuzuje Farský. Podle něj diskuze směřuje k pozměňovacímu návrhu, který by odmítl vyčlenění státních podniků a obecních firem s hospodářskou a obchodní povahou. Podle právníků je taková formulace nejasná. „Jde o nepřiměřeně neurčitý právní pojem, bude vyvolávat výkladové problémy,“ uvádí odborník na správní právo Petr Svoboda.

Pod tuto definici by se mohly schovat třeba i krajské nemocnice. Kraje jednání o registru smluv bedlivě sledují. Například Plzeňský kraj by podle své mluvčí Aleny Marešové sněmovní výjimku „s velkou pravděpodobností“ chtěl využít

pro své nemocnice. „Proces zadávání smluv do registru je v případě nemocnic, kde je smluv obrovské množství, administrativně náročný,“ uvádí Marešová. Šesti nemocnicím krajského holdingu tak vznikají roční náklady v řádu stovek tisíc korun.

Do registru vkládají od loňska své smlouvy v hodnotě nad 50 tisíc vyjmenované veřejné subjekty. I když je až do letošního července povinnost zveřejňování bez sankce, ukázal už registr několik zajímavých zjištění. Například vyšlo najevo, že některé kraje a ministerstva platí Parlamentním listům za zveřejňování neoznačené reklamy.

Výjimky z registru: Kdo bude zveřejňovat smlouvy?

- Do registru smluv mají podle současného znění posílat údaje veřejnoprávní instituce, kraje, obce, státní podniky a firmy, ve kterých má stát, kraj nebo obec většinu.
- Na návrh ministra zemědělství Mariana Jurečky schválili poslanci výjimku pro Budějovický Budvar, který by prý mohl být poškozen konkurencí.
- Kromě toho přidali výjimky pro státní podniky (Lesy ČR, Českou poštu či jednotlivá Povodí) a pro podniky většinově vlastněné obcí či krajem, pokud mají průmyslovou a obchodní povahu (třeba dopravní podniky).
- Méně kontroverzní je výjimka pro Českou televizi a Český rozhlas, které by nemusely zveřejňovat smlouvy na sportovní přenosy. Veřejné vysoké školy by v registru nemusely zveřejňovat smlouvy, které uzavírají se soukromou podnikatelskou sférou.

V dotacích na kotle bude 3,4 miliardy

■ Lidé budou moci v takzvaných kotlíkových dotacích získat až 127 500 korun na kotel na biomasu.

V Česku by mohlo být vyčleněno až 35 tisíc domácích kotlů. Předpokládá to ministr životního prostředí Richard Brabec (ANO). Jeho ministerstvo dá na druhou vlnu takzvaných kotlíkových dotací celkem 3,4 miliardy korun.

Z podpory stát tentokrát vyjmul kotle, ve kterých se topí pouze uhlím, a kombinované kotle s ručním přikládáním. V kombinaci s programem Nová zelená úsporám bude podpora činit až 147 500 korun, další peníze mohou přidat kraje. Teoreticky by tak lidé mohli mít kotle úplně zdarma.

V celém programu by měly být do roku 2020 dohromady tři výzvy, stát plánuje přerozdělit devět miliard korun. V první vlně dotací

bylo podle Brabce zatím přijato přes 30 tisíc žádostí, schváleno bylo 24 390 a vyplaceno zatím 13 682 z nich. V první dotační vlně z léta roku 2015 se přerozdělovaly tři miliardy.

Ministr uvedl, že u první vlny dotací čekal lepší marketing od plynářů. „Čekali jsme, že připraví balíčky pro své zákazníky, že nabídnou třeba dlouhodobější nižší cenu plynu a přesvědčí tak větší část zákazníků, aby jej začala využívat,“ uvedl. /čtk/

NOVÁ EXPOZICE

Foto: čtk

VNÍMÁNÍ UPRCHLÍKŮ západním světem jako nelidské hmoty bez vlastní identity, jména a životního příběhu ukazuje nejnovější dílo čínského umělce Aj Wej-weje. Vytvořil je speciálně pro Národní galerii v Praze, kde se účastnil jeho instalace a včera ho představil veřejnosti. Zákon cesty sestává z naddimenzovaného nafukovacího člunu a panáků bez tváře symbolizujících dnešní migranty, kteří hledají náročnou cestou po moři nový život a štěstí.

Policisté během čínských návštěv nepochybili

Policisté ani magistrát hlavního města nepostupovali nezákonně, když při loňské návštěvě čínského prezidenta v Praze nevpustili demonstranty na Hradčanské náměstí. Včera o tom pravomocně rozhodl pražský městský soud, který zamítl žalobu někdejšího místopředsedy vlády Martina Bursíka a dalších tří svolavatelů předem nahlášeného shromáždění. Bursík novinářům řekl, že se obrátí ještě na Nejvyšší správní soud.

Protestující chtěli loni 29. března vyjádřit svůj nesouhlas s lidskoprávní politikou Číny, na plánovaném místě setkání u Pražského hradu se ale nedostali. Policie místo uzavřela pro chodce i vozidla. Bursíkova žaloba poukazovala na to, že demonstrace může být zakázána jen do tří dnů od jejího ohlášení, což se nestalo. Magistrátní úředníci a policisté tak podle něj porušili ústavně zaručené právo na shromáždování. /čtk/

268422/11

INZERCE

NAXOS

Bytová jednotka 1+1 Praha 3 - Žižkov

Dobrovolná dražba

termín konání: 26.4.2017

Bytová jednotka 1+1 o podl.ploše 68,46 m² nacházející se v 6. a 7. NP bytového domu, je vytápěna plynovým kotlem, který se využívá i pro ohřev TUV. Vybavení jednotky tvoří vana s baterií, umyvadlo s baterií, WC mísa s nádržkou, listovní schránka, deskový radiátor (4 ks). K jednotce náleží terasa 7,24 m². Bytový dům se nachází nedaleko centra, v okolí se nachází komplexní občanská vybavenost. Dobrá dopravní dostupnost na MHD včetně metra stanice Jiřího z Poděbrad. Nemovitosti byl v roce 2010 odebrán kolaudační souhlas.

Nejnižší podání: 2.500.000,- Kč

Luděk Naglmüller, 777 707 318, 257 314 251
ludeknaglmuller@naxos.cz www.naxos.cz

Pojišťovací firmy platí za velké krachy

■ Zásahy Daňové Kobry a problémy v zemích typu Turecko a Ruska zamávaly trhem pojištění pohledávek. Pojišťovny vyplácejí věřitelům nejvíce peněz od krize.

Daniel Novák

Firemních bankrotů je v Česku nejméně v historii. Přesto pojišťovny pohledávek nezažívají nejlepší časy. Krachy velkých firem typu ČKD Praha DIZ, e-shopu Levneelektro.cz nebo některých společností ze strojírenského holdingu Vítkovice Machinery Group pro ně znamenají větší objem pojistného plnění. Pohledávky v Česku pojišťují mezinárodní skupiny jako Atradius, Coface či Euler Hermes. „Pojišťovny zaznamenaly opravdu velké

škody především v několika insolvenčních, které vznikly zásahem státní Daňové Kobry v případech daňových úniků z karuselových obchodů. Škody zároveň vznikaly bankrotů několika strojírenských a stavebních firem,“ uvedl Pavel Schweiner, šéf tuzemského zastoupení pojišťovny pohledávek Coface.

Pojišťovny kvůli tomu očekávají pokles zisku. „Promítně se to i do tvorby rezerv na pojistná plnění. Obor bude také v postižených odvětvích, jako je například IT a spotřební zboží, opatrnější a restriktivní,“ řekla Markéta Stržínková, ředitelka české části pojišťovny Atradius.

Jeden z největších zásahů si Daňová Kobra připsala loni v podobě společnosti ČKD Praha DIZ z impéria podnikatele Petra Speychala. Policie mu kvůli podezření z daňových machinací za osm set milionů korun obstavila majetek. Jeden z hlavních do-

datelů při výstavbě tunelu Blanka následně zkrachoval. Věřitelé zatím přihlásili pohledávky za sedm miliard korun. Kvůli podezření z daňových úniků skončil po zásahu finančního úřadu též e-shop s miliardovými tržbami Levneelektro.cz.

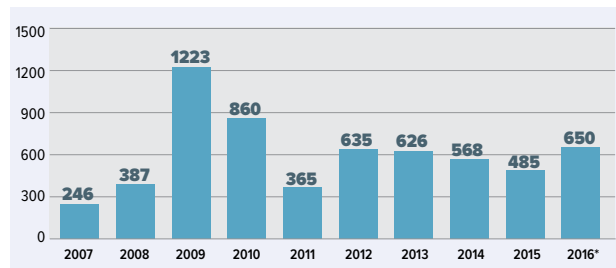
Má-li věřitel zkrachovalé firmy pohledávky pojištěné, dostane peníze od pojišťovny. Pojišťováci tak předloni vyplátili 485 milionů, za loňský rok ještě přesná čísla nejsou.

Podle informací z trhu se ale plnění může dostat až na částku kolem 650 milionů. To by bylo nejvíce od krize. Je to přitom částka, která zahrnuje jen největší insolvence.

Rizikem pro pojišťovny pohledávek je i konec intervencí ČNB. Očekávané posílení měny může exportérům způsobit problémy. „Nad dopadem exitu visí proto velké otazníky,“ poznamenal manažer oddělení rizik pojišťovny Atradius Jan Rakár.

Další škody firmám a následně pojišťovnám pohledávek způsobuje nestabilní situace ve světě. Například společnost Vítkovice Power Engineering ze skupiny miliardáře Jana Světlíka doplatila na ekonomické problémy v Turecku.

Vyplacené pojistky (v milionech korun)

*odhad jen za největší krachy, konečné číslo bude vyšší

Pramen výroční zprávy pojišťoven

Stržínková: Platební morálka upadá

■ Více než třetina faktur se v Česku zaplatí až po lhůtě splatnosti. Pojišťovny pohledávek proto bedlivě sledují odvětví, kde hrozí největší problémy. Mezi nejrizikovější patří stavební podniky nebo papírny, říká Markéta Stržínková, šéfka tuzemské části pojišťovny Atradius.

Co nárůst pojistného plnění znamená pro pojišťovny, hrozí například zvýšení pojistného? Průměrná cena pojištění v posledních třech letech klesla o přibližně pět procentních bodů a je výrazně pod úrovní toho, kde by se měla pohybovat. Čekáme, že se trh stabilizuje a ceny

například pro odvětví spotřebního zboží, IT nebo strojírenství porostou o desítky procent.

Je dění na trhu předzvěstí nějakých větších problémů v ekonomice, nebo je to jen shoda náhod?

V loňském roce jsme se setkali s řadou větších insolvencí v oblasti strojírenství nebo spotřebního zboží. Strojírenství se všeobecně potýká s nedostatkem zakázek. Firmy jdou často s vidinou atraktivní zakázky do vyššího rizika. Z teritoriálního hlediska je velmi problematické Turecko, významný partner Rusko se dlouhodobě potýká s recesí. Je zřejmé, že i české firmy, které po uvalení embarga na obchody s ruskými podniky obdržely výjimku a pokračovaly v obchodování, mají velké potíže.

Foto: Atradius

Jaký vliv má na váš trh stát, například aktivita finančních úřadů?

Zvýšená snaha státu postihovat daňové podvody je zřejmá v posledních třech letech v regionu celé východní Evropy. Jak pro analytiku pojišťovny, tak i pro dlouhodobé obchodní partnery je velmi těžké vystopovat a identifikovat,

kde v dodavatelském řetězci problém nastane a zásáhne finanční úřad. V řadě případů se z hlediska platební morálky a finanční síly jednalo o silné společnosti. Lze očekávat mimo jiné velké zásahy finančních úřadů v sektoru pohonných hmot, spotřebního zboží, respektive tabáku, a to nejen v rámci Česka, ale i u přeshraničních transakcí v rámci východní Evropy.

Mění se nějak platební morálka?

Platební morálka na českém domácím i exportním trhu se podle průzkumu Atradius Barometr platební morálky zhoršuje. Téměř sedmatřicet procent plateb faktur v letech 2015 a 2016 odběratelé hradili po sjednání splatnosti. Nejkritičtějšími zůstávají obory stavebnictví, papírenský průmysl a polygrafie. /dnv/

Krátce

Výroba aut stoupla o devět procent

Tuzemské automobilky vyrobily v lednu a únoru rekordních 251,7 tisíce osobních aut, meziročně o 9,2 procenta více. Rostla produkce Škody Auto a Hyundai, TPCA vyrobila méně.

Továrna na podvozky má stát 1,3 miliardy

Americká firma Chassis postaví v Ostravě na zeleň louce továrny na automobilové podvozky za téměř 1,3 miliardy korun. Vyrbět tam chce už na začátku příštího roku, zaměstná až 350 lidí, uvedl server Denik.cz.

Zemědělcům nově šéfuje Jandejsek

Novým prezidentem Agrární komory ČR byl na sněmu v Olomouci zvolen jako jediný kandidát ředitel firmy Rabbit Trhový Štěpánov Zdeněk Jandejsek. V čele komory nahradí Miroslava Tomana, který už nekandidoval. Mezi své priority řadí omezení zahraničních dovozů potravin za dumpingové ceny a vyšší podporu státu intenzivní živočišné výroby a citlivým komoditám.

Pro Jandejška hlasovalo 130 ze 188 delegátů. „Je to silný mandát, který jsem nečekal, protože moje vystoupení nikdy nebyla uhlazená a taková, jaká jste chtěli slyšet,“ uvedl Jandejsek, který komoru povede následující tři roky. Nový šéf si leckdy opravdu nebere servítky „EU je organizována tak, abychom fungovali jako kolonie. Na náš trh chtějí umístit svoje výrobky a české producenty vytlačit,“ prohlásil v rozhovoru pro deník E15 loni v létě.

Jandejsek po zvolení uvedl, že v čele agrární komory se chce zaměřit na národní dotace, zastropování dotací a dumpingové dovozy, jež likvidují trh. /čtk, bo/

Státní fond dá poprvé peníze na dopravní přecladiště

■ Fond dopravy pro letošek vyčlenil sedmdesát milionů korun, firmy chystají žádosti.

Jan Šindelář

Státní fond dopravní infrastruktury letos poprvé vyčlenil peníze na modernizaci nebo opravy přecladišť, kde se stýká více druhů dopravy. Fondu to umožnila nedávná novela zákona; do programu vložil sedmdesát milionů korun.

Majitelé takzvaných multimodálních center budou moci vedle oprav a nových investic žádat o peníze i na odstranění povodňových škod nebo odstraňování sutí z demolic.

Fond dopravy pošle peníze i letištím

Ze stejné novely zákona o SFDI jako podpora multimodálních přecladišť vychází i nový dotační program určený pro lepší ochranu letišť. Na detektory osob, zavazadel, nákladu palubních zásob či kamery a další elektroniku dá fond dopravy letos 20 milionů korun. O peníze se chce přihlásit například Letiště Praha. „Máme více projektů, mezi kterými ještě musíme vybrat ten, na jehož podporu budeme žádat,“ uvedla mluvčí Marika Janoušková. Pro největší české letiště jde nicméně o kapku v moři. Do bezpečnosti na Ruzyni ročně investují na půl miliardy korun včetně personálních nákladů.

Peníze mohou jít i do napojení přecladišť na silnice, koleje či vodní cestu.

„Podle zveřejněných pravidel mají žadatelé termín pro předložení žádosti v případě multimodálních přecladišť do konce dubna,“ uvedl ředi-

tel SFDI Zbyněk Hořelica. Pro firmy nejde sice o závažnou částku, nicméně snahu fondu vítají.

„Je to první kapička, několikrát se měnily podmínky. Nyní připravujeme žádost,“ řekl majitel společnosti Česke

přístavy Miloslav Černý. Připomněl, že stát chystal pomoc přístavům i v minulých letech, nakonec z ní vždy sešlo. Podle Černého je to částečně i kompenzace za povodňové škody z roku 2013, které jen u Českých přístavů vystoupily na 220 milionů korun.

Soukromé přístavy navíc musejí vykonávat podle zákona také takzvanou veřejnou službu, za kterou od státu nedostávají nic. Z programu dopravního fondu půjdou peníze například na přecladací mechanismy, sklady, opravy kolejí nebo skladů. Od příštího roku by si pak měli provozovatelé sáhnout také na evropské peníze z programu Doprava.

Stavební firmy dostaly více zakázek

Veřejní investoři v Česku zadali do konce února stavebním firmám 719 zakázek za 15,3 miliardy korun. Jejich hodnota i počet meziročně vzrostly shodně o 56 procent. Vyplývá to z údajů inženýrské společnosti ÚRS Praha. Největším zadavatelem z vládního sektoru bylo Ředitelství silnic a dálnic s 2,6 miliardami korun a z komunálního sektoru Karlovarský kraj se 479 miliony korun.

„Data signalizují, že letošek by měl přinést nárůst veřejných zakázek a s tím spojený růst stavební produkce ve druhé polovině letošního roku, a zejména v letech 2018 a 2019,“ uvedl ředitel pro inženýrskou činnost ÚRS Praha Zdeněk Kunc. /čtk/

LÉTAJÍCÍ AUTO PO ČESKU

Foto: AGN Systems

JAKO SILNIČNÍ VÍRNÍK lze označit dopravní prostředek GyroDrive společnosti AGN Systems z Bochoře u Přerova. Létá obdobně jako vrtulník, ale díky elektrickému pohonu může také legálně jezdit po silnicích. Samozřejmostí jsou stěrač, zpětná zrcátka nebo homologované osvětlení. Pořizovací cena stroje činí zhruba sto tisíc eur, což odpovídá luxusnímu automobilu. [Více E15.cz](#)

Z energetiky

Alena Vitásková

Decentralizace energetiky

Pojem decentralizace lze chápat především jako rozptýlení energetických zdrojů. Ještě před deseti lety proudila elektrina jedním směrem z několika velkých zdrojů k zákazníkům (do podniků) a spotřebitelům (do domácností). Dnes vyrábějí elektrinu i menší zdroje rozptýlené po celé zemi, podniky i domácnosti samotné. Elektrina se už nevyrábí centrálně ve velkých zdrojích, ale decentralně v řadě větších i menších zdrojů, nebo dokonce v mikrozdrojích.

Mnohé podniky prošly modernizací a – kromě využívání zbytkového tepla z provozu – začaly vyrábět elektrinu. Mají na střechách třeba i fotovoltaické panely. Vlastní zdroje elektriny majitelům přináší buďto finanční příjem z prodeje elektriny, nebo úsporu nákladů na pořízení elektriny

(sám vyrábí a sám spotřebovává). Právě druhý případ ovlivňuje rozvoj mikrozdrojů, což jsou například malé fotovoltaické elektrárny na střechách rodinných domků. V tomto směru lze očekávat rozvoj i do budoucna, protože tyto zdroje o výkonu do deseti kilowattů je možné instalovat bez licence. Jen je třeba zajistit, aby mikrozdroj neposílal elektrinu do sítě, ta se musí spotřebovat na místě.

Decentralizace výroby energie z obnovitelných zdrojů podle některých názorů šetří životní prostředí – s čímž se zásadně neztotožňují – a přináší také řadu negativ. Opomeňme dotace. Výkyvy počasí, na kterém jsou obnovitelné zdroje závislé, narušují stabilitu sítě. Současný systém také vytváří sociálně-ekonomickou nerovnost tím, že část plateb majitelů zdrojů přenáší na ty, kteří vlastní zdroj nemají. Decentrální výrobci také vyvolávají zvýšené investice nejen do distribuční, ale i přenosové soustavy, což se promítá do cen pro konečného spotřebitele.

Autorka je předsedkyní ERÚ

Foto: Reuters

OPTIMISMUS. Na newyorské burze to 2. března při vstupu Snapu vypadalo nadějně. Začínal na 24 dolarech za akcii a stoupal, ale pak eMarketer snížil odhady letošních příjmů firmy z reklamy. Cenné papíry Snapu tak poslal na dosavadní minimum 21 dolarů.

Akcie Snapu od IPO ztrácejí

■ Provozovatel chatovací aplikace Snapchat má za sebou deset dní na burze. Hodnota akcií klesla o dvanáct procent.

Jan Vávra

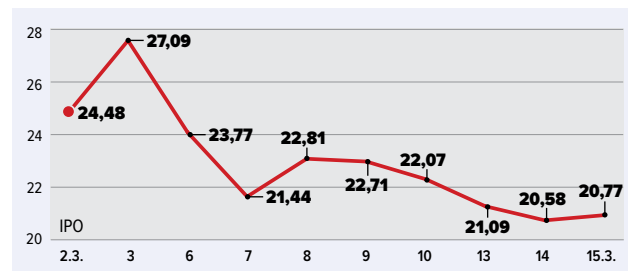
S akcemi kalifornské společnosti Snap se na newyorské burze začalo 2. března obchodovat za 24 dolarů, po dvou týdnech však jejich cena dosahuje necelých 21 dolarů. Hodnota klesla na dosavadní minimum poté, kdy analytická společnost eMarketer snížila odhady letošních reklamních pří-

jmů Snapu o třicet milionů dolarů na 770 milionů.

Firma totiž s partnerskými mediálními domy, které dodávají do chatovací aplikace Snapchat svůj exkluzivní obsah, sdílí větší část inzertních příjmů, než analytici odhadovali. V procesu primárního úpisu akcií totiž Snap uvedl, že loni vydavatelům vyplatil 58 milionů dolarů, což představuje šestinásobný meziroční nárůst. Celkové roční reklamní příjmy Snapchatu přitom rostly „jen“ o 160 procent. I za této konstelace společnost vykázala čistou ztrátu 515 milionů dolarů.

Podle eMarketeru je reklamní byznys navázaný

Vývoj ceny akcií Snapchatu od vstupu na newyorskou burzu 2. 3. 2017 (akcie/dolar)

na aplikaci Snapchat stále poměrně omezený. Počet aktivních uživatelů dosahuje 160 milionů, což je oproti Facebooku osmkrát méně. Jak navíc upozorňuje agen-

tura Reuters, část investorů znervózňuje skutečnost, že firma dosud nenastínila ziskový obchodní model a zakladatelé přiznali, že do černých čísel se ani nikdy

dostat nemusejí. Podle Youssefa Squaliho, ředitele analytické společnosti Cantor Fitzgerald, zůstává hodnota akcií Snapu vzhledem k uvedeným skutečnostem vysoká.

Případný obchodní úspěch firmy ohrožuje také ostrá konkurence. Facebook a jeho dceřiná sociální síť Instagram totiž v poslední době zavedly prakticky totožné funkce, kterými se mohl chlubit Snapchat. Jsou to například zprávy, které se po přečtení automaticky smažou, nebo možnost vytvářet speciální multimedialní alba shrnující zážitky uživatelů z konkrétního dne nebo události.

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 16. 3. 2017

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	19,377
Čína	1	3,653
Dánsko	1	3,634
EMU	1	27,02
Chorvatsko	1	3,641
Japonsko	100	22,232
Kanada	1	18,929
Maďarsko	100	8,715
Norsko	1	2,95
Polsko	1	6,286
Rusko	100	43,459
Švédsko	1	2,849
Švýcarsko	1	25,264
Turecko	1	6,931
USA	1	25,195
Velká Británie	1	31,128

Akcie na pražské burze

16. 3. 2017

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	76,00	-0,59
ČEZ	438,00	1,74
Erste Bank	818,60	-0,04
Fortuna	107,00	-0,83
Kofola	403,00	0,50
KB	953,00	0,32
Moneta	86,05	0,64
O2 CR	274,00	-1,01
Pegas	835,00	0,41
Philip Mor. ČR	13 235,00	-0,35
TMR	667,00	-1,19
Unipetrol	220,40	-1,08
VIG	630,10	-1,45
Celkový objem (v tisících korun)	552 180	

Krátce

Část finančníků z Londýna se přesune do Polska

Zemí, kam se po odchodu Velké Británie z EU přesune největší část pracovních míst z londýnského finančního centra, zřejmě nebude Německo ani Francie, ale Polsko. Jeho vláda počítá s tvorbou desetitisíců míst. **Více E15.cz**

Indický miliardář koupí část těžaře Anglo American

Zhruba dvanáct procent nadnárodní těžařské společnosti Anglo American koupí indický miliardář Anil Agarwal. Hodnota transakce dosáhne dvou miliard liber, přes 62 miliard korun. Akcie podniku reagovaly prudkým zpevněním.

Tesla si jde na burzu pro peníze

Americká automobilka Tesla znovu míří na burzu. Výrobce elektromobilů hledá investory, od nichž chce získat alespoň 1,15 miliardy dolarů. Prodej dalších akcií má společnost zajistit finanční stabilitu před zahájením výroby nového modelu s označením 3. /čtk/ **Více E15.cz**

E15

PREMIUM

PRÁVĚ
V PRODEJINOVÝ
MAGAZÍN

JAK PŘEŽIJÍ ČESKÉ PENÍZE V INTERNETOVÉ DOBĚ?

OBJEDNÁVEJTE
I PŘES
SMS!

POŠLETE SMS NA ČÍSLO 902 11 VE TVARU:
FINTECH JMÉNO PŘÍJMENÍ ADRESA MĚSTO PSČ

Cena každé přijaté SMS je 99 Kč vč. DPH (zahrnuje poštovné i balné). Provozuje CN INVEST, a. s.,
infolinka 296 363 199 ve všední dny 8–16 hod., mobil@cninvest.cz, www.platmobilem.cz.

Nizozemci si nepřáli změnu

■ Pravicoví populisté Geerta Wilderse nesplnili očekávání a končí v opozici.

Igor Záruba

Pravicově liberální Lidová strana pro svobodu a demokracii (VVD) úřadujícího premiéra Marka Rutteho porazila pravicově populistického vyzývatele Geerta Wilderse a zajistila si křeslo předsedy vlády na další období. Sestavit kabinet ale bude složitý rébus.

VVD si připsala v hlasování 21,3 procenta přízně a ve 150členné dolní komoře bude mít 33 zástupců. Proti roku 2012 si pohoršila – ztratila 5,2 procenta hlasů a osm poslanců. Na druhém místě skončila s 13,1 procenta a 20 mandátů nacionalistická protimigrační Strana pro svobodu (PVV). Ta si polepšila o tři procenta a pět poslanců. Wilders Rutteho vítězství uznal. Dodal nicméně: „Patříme rovněž k vítězům voleb, získali jsme nová křesla.“

Na třetí místo se dostala Křesťanskodemokratická výzva, čtvrtá je D66. Obě získaly po 19 křeslech. Historicky debakl utrpěla koaliční Strana práce, která se propadla z dosavadních 38 poslanců a z pozice parlamentní dvojky na devět poslanců. Velkým „malým“ vítězem je strana Zelená levice (GroenLinks), která posílila ze čtyř mandátů

Foto: Reuters

na 14. Celkem usednou v dolní komoře poslanci 13 politických stran.

Volební účast se vzhledem k vyostřené kampani, které udával směr především Wilders, vyšplhala na 81 procent. Při minulém hlasování přišlo k urnám 75 procent z 13 milionů oprávněných voličů.

VVD stejně jako PVV volili hlavně muži, stejně jako křesťanské demokráty. Ženy dominovaly u voličů zelených, a to z 61,3 procenta. Co se týče věku, pro VVD a PVV se vyslovili lidé mezi 35 a 64 lety. VVD získala i 64,1 procenta voličů nad 65 let. Starší elektorát měli jen křesťanští demokra-

té. Markantní rozdíly ukázal průzkum institutu Ipsos v dosaženém vzdělání voličů. Skoro polovina příznivců Rutteho strany má vzdělání vyššího stupně, většina zastánců PVV se hlásí ke střednímu a nižšímu vzdělání.

V novém kabinetu musejí být představitelé nejméně

ÚSPĚCH. Úřadující premiér Mark Rutte si s největší pravděpodobností udrží svůj post.

čtyř politických stran, aby v zákonodárném sboru dosáhli nadpoloviční většiny. Rutte se už nechal slyšet, že s Wildersem jednat nebude.

NÁZORY str. 12

Trhy rostou s vidinou jednotné Evropy

■ Očekávané riziko na evropských burzách pokleslo po vyhlášení nizozemských voleb o čtvrtinu.

Jaroslav Bukovský

Amsterdamská burza na desetiletém maximu a o procento silnější euro, tak oslavili investoři během čtvrtka prohru nizozemského populismu a silnější naději na budoucí jednotnou Evropu. Výsledky

prvních důležitých letošních voleb na starém kontinentu jsou dle pozorovatelů dobrým signálem pro zdejší investiční klima. Hlavní milníky pro evropské trhy prý však přijdou až v příštích měsících.

„Evropa si díky výsledku holandských voleb oddechla. Nálady voličů se pohybují ve vlnách a zdá se, že současná vlna příklonu k vyhraněným argumentům a stranám na kraji politického spektra po brexitu a zvolení Trumpa polevuje,“ soudí analytik BH

Securities Martin Vlček. „Děje se tak i díky tomu, jak zmatečně působí dosavadní vládnutí amerického prezidenta Donalda Trumpa,“ dodává expert Moody's Analytics Tomáš Holinka.

Zatímco evropský index Euro Stoxx sdružující šest set největších firem kontinentu ocenil nizozemské volby jen růstem o šest desetin procenta, šampaňské otvírali burziáni v zemích jižní Evropy. Zisky italských i španělských akcií se tak blížily dvěma

procentům. Podstatně menší napětí na finančních trzích dokumentuje vývoj indexu očekávaného rizika na evropských burzách VStoxx, který po oznámení výsledků voleb takřka o čtvrtinu propadl.

Nizozemské volby posloužily podle expertů za lakmsový papírek nálad voličů. „Finančním trhům vzrostla naděje, že Evropa se nebude ekonomicky drolit a stavět bariéry mezi jednotlivé země. Pro euro i evropská finanční aktiva je to pozitivní informa-

ce,“ dodává i hlavní ekonom Deloitte David Marek.

Postoj nizozemských voličů vnímá kapitál jako vodítko pro odhad výsledků hlavních letošních volebních témat, výběru francouzského prezidenta a parlamentních voleb v Německu. „Vyšší důvěru dlouhodobých investorů může přinést teprve prohra francouzské prezident-ské kandidátky Marine Le Penové,“ připomíná hlavní ekonom UniCredit Bank Pavel Sobíšek.

Trumpův dekret narazil u dvou federálních soudů

■ Proti novému antiimigračnímu dekretu Donalda Trumpa, jenž měl začít platit včera, se postavily federální soudy na Havaji a v Marylandu.

Ke střeďnému rozhodnutí federálního soudu na Havaji pozastavit účinnost nového protiimigračního dekretu amerického prezidenta se včera připojil i federální soudce v Marylandu. Podle

havajské prokuratury je exekutivní nařízení, které zakazuje vstup občanům šesti zemí do USA a které pozastavuje americké přistěhovalecké programy, diskriminační stejně jako lednový dekret. I ten tehdy soudy pozastavily.

Střeďní verdikt znamená, že havajský federální soudce Derrick Watson vyhověl žalobě, která žádala o předběžné zablokování dekretu. Havajská prokuratura žalobu postavila na tom, že obyvatelé

ostrovního státu nebudou moci navštěvovat jejich neameričtí příbuzní, kteří žijí v některé ze šesti převážně muslimských zemí postižených Trumpovým zákazem. Stát Havaj rovněž argumentoval tím, že exekutivní nařízení by poškodilo turistický průmysl a zkomplikovalo nábor zahraničních studentů a pracovníků.

Federální soudce v Marylandu Theodore Chuang dospěl k závěru, že i po revizí je zřejmé, že dekret je zaměřený proti muslimům. /čtk/

Prezident chce více peněz na armádu

Donald Trump předložil Kongresu návrh masivních rozpočtových škrtů, které se dotknou prakticky každého federálního úřadu. Výjimkou budou jen výdaje na armádu, bezpečnost a na dopravu. Největší škrtý čekají agenturu pro ochranu životního prostředí a ministerstvo zahraničí. Na obranu chce šéf Bílého domu v nadcházejícím fiskálním roce přidat 54 miliard dolarů, což je o deset procent více, než má armáda k dispozici nyní. Podle listu The Wall Street Journal je jisté, že Trumpův návrh narazí v Kongresu na ostrý odpor.

Krátce

Královna podepsala klíčový zákon o brexitu

Britská panovnice podepsala zákon umožňující aktivaci článku 50 Lisabonské smlouvy, na jehož základě bude zahájen proces odchodu Británie z EU. Ostrovní vláda hodlá článek aktivovat do konce března.

Polsko plánuje letiště pro 50 milionů lidí

Polská vláda chce nedaleko Varšavy postavit nový letištní komplex s kapacitou až 50 milionů cestujících ročně. Začít fungovat by měl do deseti let. Polsko do něj hodlá investovat sedm miliard eur. /čtk/

Britská firma nabídne zájezdy k Titaniku

Foto profimedia.cz

Londýnská společnost Blue Marble Private nabídne od příštího roku ponor k vraku slavného zaoceánského parníku Titanik. Osmidení program vždy pro devět klientů vyjde na 105 129 dolarů na osobu, což je částka srovnatelná s cenou, kterou zaplatili pasažéři Titaniku za nejdražší jízdenky v první třídě.

Vice E15.cz

Náš člověk v USA

Julie Urbišová

Postrach ilegálů

Hispance v USA straší nový přízrak – ICE. Speciální imigrační jednotka, která začíná nelegální imigranty vyhledávat. Někdy systematicky, jindy méně. Můj známý Pedro, Mexičan, o tom ví své. Do země svých snů přešel před 12 lety, za ty roky už jakžtakž vydělává, má

rodinu, tři děti, celou dobu funguje v onom šedém světě, na kterém ostatně zdejší systém stojí. Jindy klidný muž středních let teď panikaří, bojí se třeba jezdit autem. Co když udělá nějakou chybu, zastaví ho policejní kontrola a nakonec ho deportují?

Trumpovy výhrůžky, že s nelegály zatočí, se stávají realitou. Americké zprávy plní konkrétní případy rodin, kterým hrozí rozdělení. Většinou nelegálně pobývající matku chce ICE deportovat, zatímco děti ve Státech zůstanou. Takhle vypadá boj s nepřítelem?

Případ pětaticetileté Guadalupe Garcii de Rayos se

dostal až do Kongresu. Prezidentovu projevu zde byly přítomny její dvě děti, které teď zůstaly samy s otcem. Matka už je zpátky v Mexiku. Děti přišly na pozvání demokratických politiků – měly se stát symbolem obyčejných nelegálů, kteří se podle nich dostávají do hledáčku ICE častěji než slibovaní kriminálníci. Místo toho Kongres burácel potleskem pro prezidenta a jeho plány, jak ještě více s imigranty zatočit.

Teď v polovině března to vypadá, že Trump slaví první úspěchy své rétoriky a práce nemilosrdně ledového ICE týmu. Ministr pro vnitřní bezpečnost John Kelly oznámil,

že za poslední dva měsíce klesl počet nelegálních přistěhovalců o 40 procent. Největší pokles za posledních 17 let. Výhrůžky a první kroky úřadu prý zabraly. Ve Washingtonu vládne spokojenost.

Ve skutečnosti jsou na mexicko-americké hranici zimní měsíce obecně méně živé. Bude mít tento pokles dlouhodobý efekt? A nakolik je pravdivé tvrzení, že se ti, kteří po svolení Trumpa přecházejí hranice bez platných víz, zkrátka jen nehlásí úřadům a začínají žít v Americe na vlastní pěst a bez žádosti o azyl?

Autorka je novinářka žijící v USA

JAROLÍM & LAVIČKA

Spot MAGAZÍN

DVOJROZHOVOR VE SPECIÁLU
O TRENÉRECH FOTBALOVÝCH REPREZENTACÍ

Už dnes
v deníku
Sport

Vše se nám splnilo, a to ještě krát sto

■ Kultovní kapela **Mňága & Žďorp** formující vkus a atmosféru devadesátých let letos slaví **třicet let existence**. Nepořádá žádný bombastický koncert, ale vydala autorské album, na němž se snažila **vrátit ke svým kořenům**. „Jste neustále překvapeni, že se vám pořád daří a že vám to vše prochází,“ říká lídr a hlavní autor kapely **Petr Fiala**.

Dušan Kútner

ES Třicet let je dlouhá doba. Měla někdy Mňága & Žďorp namále, že by se rozpadala a skončila?

Těch okamžiků bych napočítal hodně a ostatní členové kapely určitě taky. Ale ve skutečnosti šlo vždy jen o to, jak pokračovat dál, než že by byl úplný konec. To jsme si nedokázali nikdy představit. Říkali jsme si třeba: O. k., teď musíme vyměnit bubeníka, protože už tak chlastá, že není schopen chodit na srazy a jak bychom hráli? Tak jsme to vyřešili. Ale že bychom si někdy sedli a řekli: Hele, už to nemá cenu, už se to

prežilo, už nás to nebaví, ty otravuješ mě a já otravuju tebe, to se nestalo nikdy. Spíše to byly dílčí krize, které vždy vyplynuly z nějakých osobních věcí.

Jasně, když je úspěch, tak se většinou nic neřeší. Ale když úspěch opadne, objeví se prostor pro prudičství, pochybnosti a pro štouraly. Mňága prošla mnoha krizemi. Ale namále neměla nikdy.

ES Je něco, co jste si s Mňágou za těch třicet let nesplnili?

Nejdříve bych chtěl říct, že jsme neustále překvapeni, že se nám pořád daří a že nám to prochází. Měli jsme třeba

▼ Jasně, když je úspěch, tak se většinou nic neřeší. Ale když úspěch opadne, objeví se prostor pro prudičství, pochybnosti a pro štouraly. Mňága prošla mnoha krizemi. Ale namále neměla nikdy.

větší ambice v hitparádách. Když jsme v roce 1992 přestali chodit do zaměstnání, dostali jsme se do opravdového profesionálního hudebního života. Hráli jsme 25 koncertů měsíčně a vydávali každý rok desku a prodali jich padesát nebo šedesát tisíc. Tehdy jsme chtěli, abychom alespoň jednou – jako kluci z Valmezu, co prostě fakt čuměli v Praze na vše možné – byli první v hitparádě prodejnosti, která v první půlce devadesátých let ještě měla smysl.

ES A to Mňága nebyla?

Ano, prodali jsme nejvíce desek. Jenže to byla politika. Vydavatelé se domlouvali

mezi sebou: Hele, potřebujeme protlačit tuhle desku, tak bude první. Proto jsme byli pořád druhí, třetí a dál. Tak jsme vždy volali do EMI Monitor, kurde, prodali jsme padesát tisíc desek, tak proč nejsme první? Ale tehdy jsme pochopili, že ten pražský svět z Valašského Meziříčí neporazíme.

Ale říkám to s nadsázkou. Nakonec má větší smysl samotný život a to, jak existuješ, než nějaké zlaté desky.

ES Má kapela ještě nějaké ambice?

Ty už jsme překonali tisíckrát. Hráli jsme v Americe, Číně, po Evropě. Co je pro

nás nejvíce, tak ten způsob života – který když tě na začátku kariéry nezabije, když se neuchlastáš nebo z toho nezblbneš – ti dá spoustu prostoru a času. Běžný hudební život znamená, že hraješ někde v pátek a v sobotu, paříš víkendy – a pak máš celý týden volno.

Strávil jsem tak celý život. Stejně jako Martin Knor, který je v kapele od začátku, a basák Luděk Nekuza, jenž je u nás od roku 1991. A strašně nás to baví.

EB Co s těmi pěti dny volna?

Ten týden pak máš pro sebe. Mám třeba pět dětí a jsem dvakrát rozvedený. Nežiju ve společné domácnosti s žádným potomkem, ale neustále je mám ve střídavé péči. Mám na ně kdykoliv čas. To je super. A mám i čas pro sebe a můžu si dělat, co chci. To je pro mne nyní důležitější, než jestli jsme byli druhí nebo třetí v hitparádě. Takže se všechno splnilo a ještě krát sto.

EB Název vaší nové desky, Trínohý pes, je velice smutný, možná nejsmutnější ze všech vašich alb.

Pro mne, který ten název vymyslel, je naopak velmi veselý. Znamená pro mne, že nikdo nejsme dokonalý a i se třema nohama si může pes svůj život užít. Nikdo se nerodí dokonalý. Každý bojuje s nějakými démony a vším možným. De facto jsme všichni třínozí psi. Někomu chybí noha, jiný to má v hlavě a není to tak vidět. Ale každý s něčím bojuje. Nárok na štěstí má ale každý, i když má o nohu méně.

EB Máte nového producenta Milana Cimfeho ze studia Sono. Co to albu přineslo?

My jsme se vždy snažili dělat takové terénní nahrávky. Písničky jsme nahráli tak, jak jsme je ve zkušebně připravili. Nijak extra jsme je nedodělávali ani se jimi moc produkčně nezabývali. A zvuk, kterého se nám při tom podařilo dosáhnout, jsme brali za definitivní.

Ale pak jsme zase celou dobu samozřejmě skuhrali na to, že ty nahrávky nejsou „natlačené“, nejsou tam pořádné basy a bubny a tak. Domnívali jsme se, že nehrajeme tak jemně.

EB Proč jste tam nenahrávali dříve?

Přestože jsme věděli, že je to výborné studio, tak je také dost drahé. A mělo punc rockového studia, kde nahrávají metalové Krucipůsk a další. Ale nakonec jsme se rozhodli jít do dobrého, drahého studia s producentem, který produkoval Kabáty, Wanastovky a další.

I s ním jsme ale měli dohodu, že natočí kapelu, která hraje živě s metronomem, celou naráz. A že se pak budeme věnovat všem písničkám, aby byly co nejlepší

!! Nikdo se nerodí dokonalý. Každý bojuje s nějakými démony a vším možným. De facto jsme všichni třínozí psi. Nárok na štěstí má ale každý, i když má o nohu méně.

i všechny hosty, aby pracovali za adekvátní odměnu.

EB Mňága & Žďorp letos slaví třicet let. Co to bude obnášet kromě desky?

K pětadvaceti letům jsme dělali bombastický koncert v Lucerně, kde bylo asi padesát hostů. Tentokrát jsme si řekli, že to oslavíme tím, že se pokusíme nahrát desku, která bude stejně zábavná jako Made in Valmez. To byl tehdy výběr z prvních čtyř let existence kapely, kdy toho člověk ze sebe vytlačí nejvíce.

EB Je těžší psát písničky po třiceti letech pro jednu kapelu, která už ledasco odehrála?

Není. Jiné je to možná v tom, že na začátku jsme něco udělali a pak to nabídli lidem. A vůbec jsme nevěděli, jestli to chtějí, zda se jim to bude líbit a jestli je to tak správně.

Za těch třicet let člověk přece jen zjistí, co z toho, co dělá, lidi zajímá nejvíce. Některé věci už dokáže odhadnout. Už je v tom hodně namočený, už ví, jak věci fungují.

A pak je jediná obtížná věc – a to se na všechno opravdu fakt vykašlat a vrátit se mentálně na začátek. A říct si: Začal jsem přece tak, že jsem hrál, co jsem chtěl, neměl vůbec žádný plán, jestli se něco chytí, a starosti, jestli něco není už moc divný.

EB Co to znamenalo u nové desky?

Ještě více jsme se vrátili k našemu začátku a na desce je tak píseň countryová, metalová a nevím ještě jaká. Jen jsme to trochu unifikovali přes náš styl. Jedna písnička nemá refrén – tak jsme k tomu přistoupili tak, že jsme si řekli: No tak ať nemá. Pavilon 17B ho taky neměl.

Je to návrat k pocitu, že nemáme co ztratit. Hit jako Hodinový hotel už jsme napsali. Hrajeme třicet let. Fajn, když budeme hrát dál. A když nás napadne pakárna, tak proč ji nenahrát, když je to pro nás osvěžující?

a nejzajímavější a pokusili se v nich najít místa, která se dají ještě vylepšit. To jsme dříve až tak nedělali, prostě jsme desku nahráli a přidali jen sbory nebo tak něco. Chtěli jsme si udělat pevnou ryzí nahrávku, což se myslím podařilo.

EB Na své předchozí album Made in China i na to poslední jste sehnali peníze přes crowdfunding. Pomohlo vám to i k tomu, jak říkáte, dražšímu studiu?

No jasně. Byli jsme rádi, že jsme vybrali více než původně požadovaných 400 tisíc korun, celkem 777 tisíc. Vše jsme utratili. Jen studio vyšlo

na 350 tisíc, to není málo. Takže jsme rádi, že nám lidi důvěřují a peníze nám de facto poslali předem.

Je to forma předprodeje, která je postavena na důvěře. Oni doufají, že neuděláme sračku, a nás to motivuje k tomu, abychom ji fakt neudělali. Je to dobrý závazek a nemůžeme být líní. My tedy samozřejmě normálně líní jsme, ale v tomto případě prostě víme, že se na to nemůžeme vykašlat a musíme to udělat pořádně.

Díky tomu ale máme volnější ruce. Výtvarník třeba nebyl u bookletu omezen počtem stránek. Slušné jsme tak mohli zaplatit fotografie

EB Album je na hudební poměry krátké, má jen pětáct minut.

Měli jsme dvacet písniček a vybrali jsme deset. Pořád jsme ubírali. Původně jich mělo být dvanáct, pak jedenáct. Nechtěl jsem, aby tam byla nějaká píseň do počtu, o které bych si říkal: Není to úplně na prdlačku, ale ať už skončí. Tak jich je deset.

Osobně jsem měl ambici, abych i po třiceti letech byl schopný napsat písničky, které pak s kapelou dáme dohromady tak, aby mohl někdo říct: Ty vole, i po třiceti letech to stojí za poslech, a není to jen setrvačnost či kopírka.

Petr Fiala (52)

Pochází z Hranic na Moravě. V roce 1983 stál

u zrodu skupiny Slepé střevo, ze které se po personálních změnách stala o čtyři roky později Mňága & Žďorp. Jejím lídrem, textařem a skladatelem je dodnes. Autor hitů jako Hodinový hotel či Výchledově stojí za 14 alby Mňágy & Žďorp, vydal i dvě sólové desky. Debutové album Made in Valmez bylo v anketě časopisu Rock & Pop vyhlášeno nejlepším albem devadesátých let.

Tvář dne

„Není to třicet křesel, ve která jsem doufal, ale posílili jsme. Vlastenecké jaro přijde,

řekl předseda nizozemské Strany pro svobodu Geert Wilders

str. 8

Foto Reuters

Komentář

Jana Havligerová

Radost je pochopitelná. Ale euforie?

Evropské politiky zalila tsunami optimismu. Šéf nacionalistické Strany pro svobodu Geert Wilders prohrál nizozemské parlamentní volby, na hlavu lídra dosud vládnoucí Lidové strany pro svobodu a demokracii Marka Rutteho se snáší sprška gratulací ze všech koutů. Jeho strana obhájila vůdčí pozici.

Přesto by evropským politikům přece jen více slušelo uklidnění a nadhled. Pak by charakteristika nizozemského plebiscitu možná zněla – Wilders sice nevyhrál volby, ale posílil. Stejně jako zelená levice, hodně zjednodušeně řečeno „vítači migrantů“, tedy protipól Wildersovy Strany pro svobodu.

Ještě pár dnů před volbami podíl nerozhodnutých voličů činil podle průzkumů celých čtyřicet procent, těsně před otevřením volebních místností stále nemělo jasno zhruba patnáct procent voličů. Patrně se přiklonili k vládnoucí straně, již pomohlo, že rázně řešila konflikt mezi Nizozemskem a Tureckem. Přesto, stejně jako jiné západní společ-

nosti, i ta nizozemská se polarizuje na dva podobné silné tábory. Na jedné straně vyznavači tradičních stran, na druhé fanoušci stran protestních.

Nizozemský premiér Rutte označil volby ve své zemi za předobraz série důležitých evropských voleb, které se budou konat ještě ve Francii a v Německu. Evropské politiky na jeho tvrzení vlně euforicky vezou. Je to ale zavádějící. Holandsko má atypický volební systém, v tamním parlamentu běžně zasedá deset i více stran. Nikdy to ale nevedlo k úplné atomizaci politického systému. Velkým politickým stranám se dařilo zůstat velkými. Už před volbami

také bylo jasné, že nizozemskou vládu bude muset vytvořit koalice čtyř či pěti stran, všechny relevantní daly najevo, že s Wildersem spolupracovat nebudou.

Situace ve Francii je ale úplně jiná. Nacionalisté Marine Le Penové mohou těžit z roztržitého tradiční pravice a minimální obliby socialistické vlády a prezidenta Françoise Hollanda. Vůdkyně nacionalistů a Wildersova spojenkyně na mezinárodním poli má velkou šanci dostat se do druhého kola prezidentských voleb.

S Německem se Nizozemsko rovněž nedá srovnávat. Tamním nespokojencům s migrační politikou Angely Merkelové nabízí alternativu bývalý předseda Evropského

parlamentu, socialista Martin Schulz. Populisté, tedy Alternativa pro Německo, si už dny největší slávy zřejmě odbyli, i když do Spolkového sněmu se AfD nejspíš probouje.

Takže znovu. Je dobře, že v Nizozemsku nevyhráli volby populisté. Radost světa politiky, a nakonec i financí, je pochopitelná. Příklad Holandska je povzbudivý. Ale nic víc. Hlavní problém evropské společnosti, totiž polarizace, nikam nezmizel. A problémy, z nichž sílí, budou dříve nebo později znovu eskalovat. Evropská unie jim rázně čelit neumí, natož je řešit. Takže palčivé otázky nad další existencí EU v její současné podobě se nemění. Volby nevolby.

NA HOUPAČCE

LuMa

Minirecenze

BLU-RAY

Anděl Páně

(Režie: Jiří Strach)

Pohádka České televize *Anděl Páně* před dvanácti lety ztrhla divácké rekordy. Kongeniální spolupráce nešikovného anděla v podání Ivana Trojana, pánaboha Jiřího Bartošky a pekelníka Uriáše Jiřího Dvořáka nabídla nejen poetický vánoční příběh, ale i řadu vtipných dialogů na náboženské téma, které kupodivu „nevěřící Češi“ vzali za své. Snímek, jehož druhý díl se stal vůbec nejuspěšnějším snímkem tuzemské filmové historie, nyní vychází na Blu-ray disku. Bohužel neobsahuje nic navíc než původní film a možnost volby zvukových stop. U snímku, který se zapsal do historie tuzemské kinematografie, je to docela škoda.

Dušan Kůtner

FILMY

Zrození národa

(Režie: Nate Parker)

Loni v lednu se během kontroverze kolem takzvaných bílých Oscarů mluvilo o režijním debutu herce Nata Parkera jako o spasiteli příštího ročníku. Nakonec uspěl film *Moonlight*, zatímco loňský hit festivalu Sundance – který nyní do Česka přichází na DVD – vyhořel v létě během aféry s Parkerovým obviněním ze znásilnění. Černošská odpověď na stejnojmennou rasistickou němou klasiku D. W. Griffitha totiž není zas tak skvělý film. Zvláště v druhé půlce, kdy příběh o povstání otroků na americkém Jihu roku 1831 vedeném kazatelem Natem Turnerem v podstatě vybízí k násilnému odporu a podává dějiny trochu zkresleně, rétoricky a za pomoci těžkopádných hollywoodských postupů.

Iva Přívrhelová

KNIHY

Elizabeth Stroutová:
Jmenují se Lucy Bartonová

(Nakladatelství Albatros)

Držitelka Pulitzerovy ceny za rok 2008 Elizabeth Stroutová líčí příběh ženy, která většinu příběhu leží v nemocnici po operaci slepého střeva. Povídá si se svou matkou, jež za ní přijela, a ujasňuje si své nynější i předchozí vztahy k ní i k rodičům a rodině všeobecně. Zároveň se do jejich myšlenek promítá i vztah k jejím dvěma dcerám. Všichni se milují, ale tak nějak nedokonale. Snaha o uchopení vlastního dětství a pochopení sebe sama i druhých je někdy pochmurným čtením o precitlivěle ženě frustrované šilenou chudobou, v níž vyrůstala. Přesto se snaží získat své místo na slunci.

Zuzana Dorogiová

Foto Magic Box

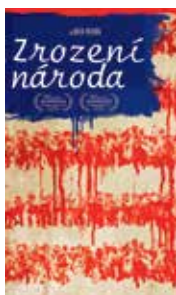

Foto Benettonfilm

Foto Albatros

METALLICA OPĚT V PRAZE

Foto Profimedia

PO ČTYŘECH LETECH vystoupí v Praze kultovní hardrocková skupina Metallica. Stane se tak 2. dubna příštího roku v pražské O₂ areně v rámci evropské části jejich WorldWired tour. Metallica vznikla v roce 1981 a založili ji bubeník Lars Ulrich s kytaristou a zpěvákem Jamesem Hetfieldem (na snímku vlevo). Během let se stala jednou z nevlivnějších a komerčně nejuspěšnějších rockových kapel v hudební historii, která během kariéry prodala okolo 110 milionů alb. V Praze naposledy hrála v červenci 2014 na festivalu Aerodrom.

Lze jméno zrádce Jidáše chápat jako poctu?

■ Příběhy ze soužití Izraelců a Palestinců – pokud jsou podány sugestivně – mají co říct. Jako román Amose Oze nominovaný v těchto dnech na prestižní Man Bookerovu cenu.

Zuzana Dorogiová

Šmuel – student, který musel přerušit studia – prochází Jeruzalémem. Vidí izraelskou část ze tří stran obklopenou jordánským územím, podél hranice jsou opevněné pozice pro střelce, natažený ostnatý drát, vystavěné betonové zdi a rozmístěná minová pole.

Problém rozdělení národů a jejich právo na vlastní stát, válčení mezi sousedy a přáteli ve svých rozpravách nepřímo spojuje s postavou Jidáše Iškariotského. Filozofické debaty, které vede se starcem Geršamem Waldem, k němuž nastoupil jako ošetřovatel a společník,

se týkají jak doby přede dvěma tisíci lety, tak současného židovského problému na přelomu padesátých a šedesátých let minulého století. Vnímavý a citlivý mladík pozoruje dění kolem sebe, snaží se jej pochopit a uchopit ve snaze jednou o všem napsat.

Zkušený autor Amos Oz je nositel několika významných literárních ocenění. V románu ze široka popisuje pocity židovského národa jako prokletého lidu skrze sebeobviňování za ukřižovaného Ježíše. Zpochybňuje ústy hlavních protagonistů vše, co dosud bylo přijímáno jako historický fakt. A to prostřednictvím záhadné Waldovy snachy Atalji, která přišla ve válce o nezávislost Izraele v roce 1948 o manžela i otce, jenž byl pro své pacifistické názory a snahu o přátelství mezi národy považován za zrádce – jako Jidáš.

Jenže Oz se ptá – nebylo to vše trochu jinak? „V jiném kontextu lze označení ‚zrádce‘ chápat jako poctu. V dějinách se čas od

času objevili lidé, kteří předběhli dobu, a proto dostali nálepku zrádce nebo podivínů. Kdo je schopen změny, bude vždycky považován za zrádce těmi, kteří změny schopni nejsou,“ říká v knize vzdělaný stařec Wald. A co by se stalo, kdyby Ježíše neukřižovali – nevzniklo by křesťanství?

Kniha skýtá fantastické čtení pro náročné čtenáře, kteří si libují v úvahách o možnostech a variantách, jež by bývaly mohly nastat. Kniha nutí k přemýšlení – autor se však nedrží jen politických, historických a společenských témat. V další linii rozehrává křehký nenaplněný milostný vztah mezi Ataljou a Šmuelem, jehož pohled na věc je hluboce lidský a způsobuje, že i kniha s náročným textem může být velice čtivá.

Amos Oz: Jidáš**Vydalo:** nakladatelství Paseka, 2016**Překlad:** Lenka Bukovská, Mariana Fisher**Hodnocení:** 90 %

Řeka Li je oživlý obraz

■ Nádherná vápencová krajina v okolí řeky Li je kvintesencí čínské přírody. Stovky let inspiruje tradiční krajinomalbu, a dokonce se dostala na čínskou bankovku. Místní rybáři si cvičí kormorány, kteří mají podvázané krky, aby nemohli chycenou rybu polknout.

KRAJINOMALBA. Řeka Li patří už od středověku k inspiraci čínských malířů a básníků.

Tomáš Stingl

Ten obraz má v povědomí snad každý člověk, i kdyby nebyl v životě dál než u dědečka v Humpolci. Skalnaté homole, na nich stromy, mezi nimi klikatá řeka, na ní loďka, to všechno lehce zahaleno mlhou. Taková romantická krajinomalba visí kdekomu doma na stěně, často také zdobí čínské restaurace.

Ona snová krajina našťastí není jen výplodem imagi- nace orientálních malířů, nýbrž má reálný předobraz. V té nejtypičtější podobě lze asijský kras vidět v jižní Číně. Zde teče asi pět set kilometrů dlouhá řeka Li a příroda v jejím okolí je prostě velkolepá. Nostalgická krajinomalba tu beze zbytku ožívá. Dokonce i včetně toho mlžného hávu.

ZKAMENĚLÝ SLON PIJE VODU

Nejmalebnější podívanou skýtá údolí řeky poblíž města Kuej-lin. Koryto je z obou stran lemováno vápencovými skalami, z nichž si mnohé bizarními tvary vysloužily zvláštní jména. Přímo z vody rostoucí skalisko Sloní chobot tak opravdu připo-

SOUMLAK. Rybáři vyrážejí na lov s přicházejícím večerem, na vodu si svítí lucernami.

Krasová krása je i ve Vietnamu, Barmě a v Laosu

Plout lodí po řece mezi malebnými vápencovými skalami, to lze zažít i u tří jižních sousedů Číny. Jihoasijská krasová oblast zasahuje také do Vietnamu, kde leží region velmi podobný řece Li například v provincii Ninh Binh. Nemají tu sice

cvičené kormorány, místní pramice si ale návštěvník zapamatuje z jiného důvodu. Ovládají je většinou ženy a kuriozitou je, že široké veslují nohama. Ruce jim zůstávají volné, takže během kormidlování třeba zároveň jedí oběd nebo

nabízejí suvenýry turistům na sousední loďce.

V Barmě je dobrým regionem pro snovou plavbu krasovými skalami oblast u města Hpa-An. Celodenní cesta po řece Thanlyin na jih není jen kratochvíl, ale v zapomenutém koutě

světa se špatnými silnicemi je loď zároveň nejpříjemnější dopravní alternativou.

V Laosu jsou oslavou jihoasijského krasu hory obklopující řeku Nam Song. Klasickou podobu mají u města Vang Vieng, které slouží jako oblíbená

základna batůžkářů. V pěším dosahu čeká v okolních kopcích spousta vápencových jeskyní. Většina z nich je volně přístupná, takže pokud je turista dostatečně nezodpovědný, může jeskyně sám bez jakýchkoli omezení prozkoumávat. /stil/

PÁN A KORMORÁN. Oddanost kormorána rybářovi připomíná loajalitu loveckého psa.

míná slona pijícího z řeky. Jiný útvar dostal pro čínskou kulturu příznačně poetické jméno Skála rákosové flétny. Celkem jasný důvod má pojmenování Hory nádherných odstínů. Ostatně barvami to tu hraje všude. Vápencová žlut' krásně kontrastuje se sytou zelení subtropických stromů nebo rýžových políček. Samotná řeka mění barvu od tmavě modré až po hnědou, pokud prší a voda se zakaluje.

ARMÁDA TURISTŮ SE VYLOUŽJE U KUEJ-LINU

Okolní krásové kopce samozřejmě skrývají mnoho jeskyní, z nichž některé jsou zpřístupněny výletníkům. O ty tu není nouze nikdy. Z Kuej-linu coby turistické základny vyplouvá každý den učiněná flotila vyhlídkových lodí. Převážná část pasažérů jsou samotní Číňané a základním úkolem je každou míjenou skálu vyfotit. Některé lodě se skoro naklánějí ze strany na stranu, jak všichni pasažéři s fotoaparáty impulzivně přebíhají sem a tam, jakmile se něco fotogenického objeví na opačném břehu.

Číňané dlouhodobě usilují o zapsání celé oblasti na seznam světového dědictví UNESCO. Jako národní symbol se zatím řeka dostala na čínskou bankovku v hodnotě 20 jüanů. Jeden exemplář bankovky si lze tudíž nechat po návštěvě

země draka na památku vlastně jako obrázkovou miniaturu.

KORMORÁNI APORTUJÍ JAKO PSI

K řece Li patří neodmyslitelně rybáři na bambusových vorech, kteří používají k lovu originální metodu. Místo aby soutěžili se svými odvěkými konkurenty kormorány, kteří jsou v lovu ryb z řeky nesmírně efektivní, obořili si je. Metoda, která byla dříve reálným způsobem obživy, je dnes už spíš atrakcí pro turisty. Rybář lehce podváže svému kormoránovi krk, čímž mu zúží hltan. Pták potom skočí z voru do vody a pod hladinou s překvapivou obratností a rychlostí chytá do zobáku ryby, které ale nemůže polknout. Vráť se na vor, rybář si úlovek převezme a kormorán hned znovu skočí pod vodu. Cizincům je kormoránů zákonitě líto. Jsou to zdánlivě Tantalova muka, když má pták šťavnatě sousto už pevně v moci, ale přesto ho nemůže pozřít. Ovšem kormoráni působí tak, že si lov skoro užívají a že ryby radostně nosí svým pánům, jako když pes aportuje střeleného zajíce. A svůj díl menších rybek kormorán nakonec vždycky dostane.

Tenhle tradiční rybolov dovádí idylický obraz jihočínské krajiny k dokonalosti. Rybáři vyplouvají pro větší efekt za soumraku

a na řeku si svítí lucerničkami zavěšenými v čele voru. V určitý moment se celé komando kormoránů vrhne

pod vodu. Ve svitu lamp jsou vidět i pod hladinou, kde připomínají malá, blesková torpéda. Je v tom dynamika,

je v tom poezie, buď to úctu k divům přírody. A tak je to vlastně s celým povodím řeky Li.

KOPIE A ORIGINAL. Tato část řeky v oblasti Šen-si se dostala jako národní symbol i na bankovku v hodnotě 20 jüanů.

265006/151

INZERCE

REFLEX

NĚMECKÝ ÚTOK UDÁLOSTI PO BŘEZNU 1939

PRÁVĚ V PRODEJI

Foto dne

Foto: Reuters

TRADIČNÍ PŘIVÍTÁNÍ. Členové švýcarské gardy ve svých obvyklých uniformách vítají libanonského prezidenta Michela Aouna při návštěvě Vatikánu a papeže Františka.

Tipy pro volný čas

VÝSTAVA

Minerály v Pardubicích

Dům kultury Dukla Pardubice bude v sobotu hostit 44. mezinárodní výstavu minerálů. K vidění budou rubíny, safíry, granáty, křišťály či v neposlední řadě třeba ametysty, chybět nebudou ani diamanty. Organizátoři očekávají účast zhruba osmdesáti vystavovatelů, a to nejen z Česka, ale i ze zahraničí.

ZOO

Probouzení medvědů v Chomutově

V sobotu od 13 hodin budou v Podkrušnohorském zooparku v Chomutově probouzení medvědů ze zimního spánku. Obyvatelé tamního výběhu, medvědi Nera, Michal, Míša a Nora, spali tři měsíce a pořadatelé akce nyní slibují nejen jim sladké probuzení. Zoo v Chomutově se specializuje na domácí evropská zvířata.

GASTRONOMICKÁ SHOW

Food Truck Show Prague

Na smíchovskou náplavku se v sobotu v 10 ráno sjedou nyní trendující food trucky z celé Evropy. Občerstvovací auta, tříkolky, autobusy, přívěsy či kola nabídnou k ochutnání nejrůznější krajové speciality. Součástí akce bude doprovodný program jako představení polní kuchyně, RTO bus nebo graffiti show.

VÝLET

Na naučnou stezku v Rosicích u Brna

Naučnou čtyřkilometrovou stezku v bývalé oboře v Rosicích u Brna vybudovaly Lesy ČR. Veřejnosti se otevře v neděli 19. března. Sraz je ve 14 hodin na ulici Zbýšovská u osady Olymp. Při nedělním otevření stezky zahraje trampská skupina Olymp, program na stanovištích připraví rodinné centrum Kašpárkov.

FESTIVAL

Salón piva Praha 2017

Salón Piva je prezentace domácích a světových craft pivovarů formou placené ochutnávky z degustačních skleniček. Návštěvníci si budou moci vychutnat výjimečnou atmosféru koštu piv v historické budově Průmyslového paláce v Praze. Akce probíhá od 16. března a končí v sobotu 18. března o půlnoci.